

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 566/2020-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Belicom, M. R. Štefánika 36, Martin, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 6 Cpr 7/2012-988 z 3. marca 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 CoPr 2/2019-1077 z 27. februára 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED]

██████████ ██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Cpr 7/2012-988 z 3. marca 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 CoPr 2/2019-1077 z 27. februára 2020, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že proti sťažovateľovi ako žalovanej strane sporu sa na okresnom súde viedlo konanie o žalobe ██████████ (ďalej len „žalobkyňa“), ktorou sa domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a náhrady funkčného platu. Okresný súd čiastočným rozsudkom č. k. 6 Cpr 7/2012-988 z 3. marca 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobe žalobkyne vyhovel a určil, že okamžité skončenie štátnozamestnaneckého pomeru je neplatné. Sťažovateľ sa proti rozsudku okresného súdu odvolal, pričom o jeho odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 10 CoPr 2/2019-1077 z 27. februára 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

3. Sťažovateľ s rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu nesúhlasí a vidí v nich porušenie svojich práv. Súdny sa podľa jeho názoru vôbec nevysporiadali s jeho námietkami, rozhodli svojvoľne, arbitrárne a bez riadneho odôvodnenia.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konania a následne nálezom vyslovil, že rozsudkom okresného súdu, ako aj rozsudkom krajského súdu boli porušené jeho v záhlaví označené práva, napadnuté rozhodnutia zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

11. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

12. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv sťažovateľa rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktorými bolo rozhodnuté v neprospech sťažovateľa. Sťažovateľ, nespokojný s výsledkom posúdenia jeho kauzy, očakáva od ústavného súdu prehodnotenie záveru, ku ktorému dospeli všeobecné súdy. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s námietkami sťažovateľa však ústavný súd uvádza, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť.

III.1 K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu

13. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

14. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

15. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ využil, a preto právomoc poskytnúť ochranu označených práv sťažovateľa mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v danom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu. Preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

16. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu, ústavný súd vo vzťahu k nemu v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ sa v ústavnej sťažnosti osobitne nevyjadril k vyčerpaniu opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako jednej z procesných podmienok konania pred ústavným súdom.

17. Ústavný súd následne na okresnom súde zistil, že sťažovateľ 22. júna 2020 podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnuté.

18. Aj na tomto mieste je potrebné poukázať na zmysel a účel princípu subsidiarity vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného

súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

19. Ústavný súd stabilne zastáva názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (podobne I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 124/2017). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, totiž neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010).

20. Prihliadajúc na tieto judikatúrne závery, ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť mu bola predložená predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd) oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa. Za situácie, keď vo veci zároveň prebieha dovolacie konanie, by preskúmaním ústavnej sťažnosti zo strany ústavného súdu došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (m. m. II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Takýto stav by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu (III. ÚS 35/2019, III. ÚS 480/2017).

21. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou v tejto časti meritórne nezaoberal, keďže dospel k záveru o jej neprípustnosti, a preto ju v zmysle zásady *ratio temporis* odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

23. Ústavný súd v závere dodáva, že vzhľadom na ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde, v zmysle ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, bude mať sťažovateľ v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o podanom dovolaní zachovanú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (t. j. napadnutému rozsudku krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu